

ETH DIARI

Numerò 98
Dimèrcles 5 de mai 1999

HUELHETON

DIARI

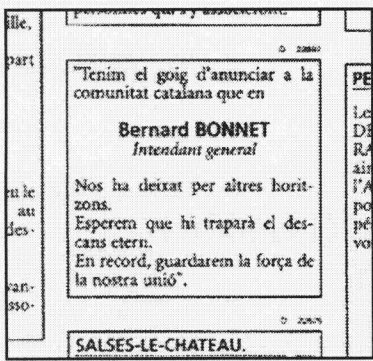
D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ACABE ERA CAMPANHA ELECTORAU EN ESCÒCIA E GALLES

Delànet acabèc era campanha electorau qu'amie tara eleccion, dijaus, des primèri parlaments autonòms en Escòcia e País de Galles. En toti dus païsi es intencions de vòt dan avantatge ath Partit Laborista, maugrat qu'en Escòcia es independentistes deth Partit Nacionau Escocés an amendrit notablament era distància enes darrèri dies.

ER EXPREFÈCTE DE PERPINHAN EI ARRESTAT PER DIRIGIR ERA GUÈRRA 'LORDA' EN CORSÈGA

Eth prefècte, maxim representant der Estat en Corsega, Bernard Bonnet siguec arrestat acusat d'auer ordenat un atemptat hèt per policies que dempús siguec atribuït as nacionalistes còrsi. Bonnet prebotgèc tota sòrta d'incidentes en sòn anterior cargue de prefècte de Perpignan, a on se mostrèc plan belligerant contra eth catalan. Quan marchèc, ena premsa se publicuèc ua esquèla umoristica (que podetz veir reproduïda ath costat d'aguest tèxte) que motivèc eth processament d'un professor de catalan acusat d'auè-la publicat e ua mobilizacion importanta contra eth madeish prefècte qu'ara era Republica s'a vist obligada a detier.

AZNAR ANÓNICIE MÈS HONS E ERA ARRIBADA DE NAUI REFUGIADI

Eth president deth Govern espanyòl, José María Aznar, anonicièc qu'Espanha acuelherà un totau de 1.200 refugiadi entà prumeries de junh e aportarà 1.400 milions de pessetes tàs ONG que trabalhen en Kosòvo. Higeç tanben qu'er executiu resèrve, ath delà, uns auti 7.000 milions

entara reconstruccion dera zòna. En debat parlamentari sus era amassada dera OTAN en Washington e eth desenvolupament dera guèrra de Kosòvo, Aznar garantic qu'eth Govern compareisherà deuant deth Congrès des Deputadi "se i a decisions de màger gravetat"

(Contunhe darrèr)

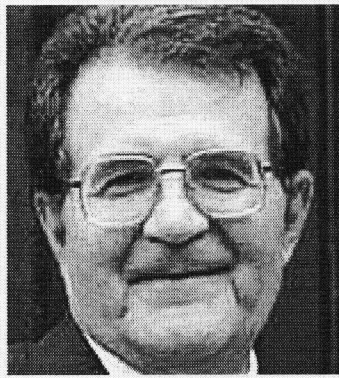
PRODI ABÒGUE PER UA PROJECCION INTERNACIONAU D'EURÒPA E TÀ POLITIQUES DE CREISHEMENT EUROPEÛ

Eth Parlament Europeu vòte aué era investidura deth nau president dera Comission

Era èurocambra votarà aué a favor dera investidura deth nau president dera Comission. E, prevediblament, Prodi receberà eth supòrt des grops parlamentaris co-

ena quau s'afortirà era Política Exteriora e de Seguretat Comuna (PESC) e era projeccion internacionau d'Euròpa, atau com es politiques entà crear un espaci de libertat, seguretat e justícia e es amiades tà relançar eth creishement economic europeu e a combàter er atur. Prodi senhalèc qu'un nivèu d'eficàcia e responsabilitat enautit en foncionament dera futura Comission Europeu depen, en bona mesura, d'un fòrt amendriment de "zònes grises"

ternacionau e higeç qu'es tèmes que daràn ua màger visibilitat en mon ara UEsón es grani progressi dera integracion europeu enes camps economic e monetaris, qu'an hèt entrar en escena ar èuro, "çò que balhe ua grana responsabilitat ena gestion dera estabilitat monetària e eth relançament deth desenvolupament dempús dera crisi financèra des darrèri ans". Atau madeish, Prodi cridèc ath besonh de rebilançar era Euròpa economica e era Euròpa politica, e alludic a qu'era intervencion dera Comunitat Internacionau en logoslàvia "a estat dolorosa, mès de besonh". En aqueth sentit, destaquèc eth "besonh de reflexionar sus er intent d'apraiar es conflictes dera exlogoslàvia en un encastre unic e mès ample, en un procediment qu'amie a tota era region tà ua estabilizacion completa e permanenta, e tara sua insercion en encastre europeu".

munitaris per ampla majoritat. Eth candidat tara presidència dera Comission Europeu, Romano Prodi, aboguèc en Estrasborg, ena presentacion deth sòn programa de treball deuant deth Plen deth Parlament Europeu, per ua "prohonda refòrma" der executiu comunitari,

qu'an tendència a esfaçar es limits des competències e des responsabilitats d'aqueri qu'an un ròtle d'orientacion politica e es qu'an un ròtle administratiu. Eth candidat assegurèc qu'enes pròplèus ans, era accion dera UE serà cada viatge mès caracterizada per ua dimension in-

EDITORIAU

TOTI PENDENTI DERA COERÈNCIA D'AMPARO SERRANO

Hèr ua analisi politica de çò que passe en Aran aurie d'èster facil, mès era vertat ei que non n'ei perque quauqu'uns des sòns protagonistes non actuen en sentit politic senon en sentit vitau. Ei a dèder, i a qui govèrne o hè d'oposicion, mès tamb er estomac e accions temperamentaus que pas tamb estratègies, tactiques e programes, atau tostemp ges er **imprevist uman** que hè que calgue èster plan prudent ara ora de preveir quauquarren.

Mès era premsa professionau auem de preveir es situacions e dar eth maxim de donades as nòsti legedors entà que poguen entèner çò que passe e ath delà poguen auer ua opinion pròpria; non ua opinion de blagaderia senon ua opinion solida e ben assolida.

Cau entèner qué passe tamb eth PP, tamb eth grop der alcalde Calbetó, tamb eth grop d'Amparo Serrano, entà comprèner er

espectacle que da er Ajuntament de Vielha tamb eth cambi inesperat des dies des plenaris. Ei cèrt qu'ei prerrogatiua deth baile cambiar dia e ora deth plenari, mès que tanben ei cèrt que s'eth senhor Calbetó auesse un minim de respècte des vesins e ciutadans, s'ac guardarie un shinhau mès ara ora de hèr aguesti cambis inesperadi, perque tamb tanta 'moiguda' sap que se produsís desmobilitacion e se pèrden ganes de participar.

Era creacion dera **coalicion Union Popular** a creat profundes herides enes bases deth PP e, tanben -maugrat que d'un aute biais- en grop de Pepito. De tota aguesta **estratègia espanyolista** ne gessec catapoltada Amparo Serrano que tamb urgència s'organizèc e emparèc jos es sigles deth partit democrata-cristian catalan UDC, en tot introduir sense cap de vergonha es si-

gles d'un partit catalan en sistèma de partits aranesi. Precissament deu èster dificil criticar eth 'maridatge' de Pepito tamb es espanyòls d'Aznar s'era senhora Serrano e es sòns non an cap de problèma de passèja-se per Aran tamb ues sigles catalanes e non araneses.

Totun, çò qu'encara còste mès d'entèner ei com ei possible criticar era operacion ar alcalde Calbetó, organizà-se dempús en ues sigles de partit diferent, precisament tà diferencià-se e denonciar era operacion Pepito-Aznar e dempús contunhar en **equip de govèrn** der Ajuntament de Vielha en tot emparar era politica municipau deth 'dolent' de Pepito.

Ath delà, entà auer mès contradiccions en equip de govèrn, pera accion politica, tanben se i a somat Javier Cardona e era sua gent. Ei a dèder, ara era senhora Serrano non sonque hè costat politicament ara ac-

cion de govèrn municipau d'aqueri que la marginèren politicament, senon qu'ath delà, ac hè tamb es sòns substituïts de coalicion.

Deuant de tanta contradiccion e incoerència per part dera gent d'Unió Democràtica de Catalunya, a apareishut fòrça interpretacions politicas e economicas que, malurosament, jamès non deishen ben ara senhora Serrano; e qu'ei domatge açò.

E ei qu'es madeishi sectors que d'un primèr moment vederen tamb simpatia ara senhora Serrano deuant es 'males arts' de Pepito, ara demoren desarmadi e decebudi per tantes incoerències per part des democrata-cristians.

Perque ara ja non ei pas un problèma des Serrano, qu'ei un problèma de credibilitat de tota era junta gestora d'Unió Democràtica de Catalunya en Aran.

A passat vint ans d'ençà que se constituïren es prumèrs ajuntaments democratics. An estat vint ans enes quaus es nòsti pòbles an tastat era democràcia, aquera que mès dirèctament les tanh, en tot poder trigar es persones que considerauen capaces d'amiar e dirigir aqueri prumèrs ahèrs publics que mès de pròp les afectauen, ei a d'ider, es que son vinculadi as ajuntaments; aqueri qu'afecten as besonhs mès essenciaus tà un ciutadan. Es alcaldes e còssos saben que non tostemp aguest prètzhet ei arregaït, per'mor que, tot soent, er equilibri entre eth ben public e er interès particular ei de mau compaginar, e se produissen situacions de conflicte, non desirades. Totun, governar ei decidir e, per tant e en aguest sentit, es persones que prenen era responsabilitat d'un lòc public ac hèn tanben damb era certesa qu'era sua òbra politica e de gestion, maugrat es trebucs, serà plan mès evident e plausible que non pas era de molti des politics que, maugrat es aparenças, iuèren enes estadis superiors dera causa publica, des d'a on se genèren tones de bu-

rocràcia en forma de papèr e, totun, dan era impression d'ua certana incapacitat tà resòlver problèmas evidents que, dempús es ans, continuen ancradi enes calaishi mès nauti dera nòsta piramida administrativa.

Voi d'ider damb aguesta reflexion, qu'en ua epòca a on era activitat politica a estat plan desprestigiada, cau auer un reconeixement tad aqueres persones que, en molti e diuèrsi pòbles, e des de diuèrses ideologies, servissen es sues comunitats des deth prumèr gradon dera politica e, dilhèu, eth mès transcendent, ei a d'ider es ajuntaments. E ei tanben evident qu'en aguesti ans, e maugrat qu'es administracions municipaus an estat espciaument matractades en çò que tòque ath sòn finançament, ei de manifèst qu'an estat en generau es mès eficaces ena administracion des recorsi publics qu'an gestionat.

I a ua ja vielha reivindicacion des deth PSC e d'auti partits progressistes, e ara tanben assumida coma propòsta deth candidat Pasqual Maragall, segontes era

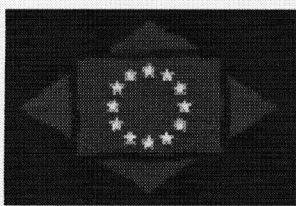
quau cau iniciar ua naua etapa a on d'aqueth lèu ueitanta ueit per cent deth pressupòst totau que gestionen entre er Estat e era Generalitat o es comunitats autonòmes, a d'èster repartit en un 50, 25, 25. Aquerò ja non serà possible perque era Generalitat en aguest moment ja supèr eth trenta per cent e es ajuntaments continuen en un amendrit onze per cent. Maragall didie açò basant-se en critèri, ben racionau, dera subsidiarietat, ei a d'ider, qu'era administracion quan mès a pròp ei der administrat mès efectiu ei eth sòn contròtle e, per tant, tanben n'ei coma conseqüència dirècta era sua eficàcia. Non i a dopte qu'en Catalonha e, maugrat qu'es competències Estat-Generalitat son en bona mesura traspassades segontes eth mandat estatutari, era realitat ei qu'era Generalitat damb respècte as municipis a agut un ròtle centralista qu'a amendrit era potencialitat des ajuntaments coma esturments de desenvolupament. Toti es alcaldes saben que resòlver ua question municipau reclame tot soent un viatge tà Barcelona, perque sonque es delegacions des diuèrsi

departaments, enes capitaus de província, an entitat tà resòlver ahèrs d'ua minima envergadura.

Donc, e segurament en aguesti ans, er ahèr pendent serà aguesta mielhora deth finançament e des competències municipaus. Tad aquerò calerà qu'es partits que govèrnen ena Generalitat agen voluntat de transparentar era gestion politica e d'explicà-li ath ciutadan, damb claretat, quin ei eth recorrut des sòn sòn, des de que pague es sòn impòsti enquia que les ac tornen en forma de servici prestat pera Administracion, e tanplan que serie ben interessant saber eth grad d'eficàcia e rendabilitat d'aqueri sòn en foncion de qui e quina administracion les gestione. Es vint ans passadi an estat de profit totun, cau persutar e, maugrat era aparença, encara demore fòrça per hèr. Es eleccions deth pròplèu tretze de junh seràn ua naua hèsta dera democràcia e plan segur que tornaram a guanhar toti.

Francés Boya

ESTEVE PROPÒSE CONVERTIR ETH COMITÈ DES REGIONS D'EUROPA EN UN ORGANISME VINCULANT

Eth secretari generau de CDC e candidat de CiU tath Parlament Europèu, Pere Esteve, proposèc en Berlin convertir er actuau Comitè des Regions d'Europa en "un organisme vinculant amb competències legislatives limitades". Esteve anoncièc qu'incluràn aguesta prepausta en programa electorau de CiU entàs pròplèus eleccions europees.

Eth Comitè des Regions ei un organisme consultiu dera Union Europèa entà matèries que tanhen as poders regionaus e tanben locaus d'Europa.

Eth dirigent de CDC defensèc eth besonh de dotar aguest organisme de mès poder en congrès deth Partit Liberau Europèu (PLE) que s'amassèc en Berlin jos eth lema "Construïnt

era Diferència" e tamb er objectiu d'aprovar eth sòn programa entàs eleccions europees. Esteve tanben auie previst profiter eth sòn viatge tà Berlin entà entrevistà-se tamb eth baile dera ciutat, Eberhard Diepgen.

Entre es assistenti ath congrès deth PLE, entre es quaus se trobaue er eurodeputat de CiU, Carles Gasòliba, era prepausta d'Esteve aguec acuelhudes desparières. En tot que quaqu'uns exprimiren eth sòn supòrt entosiasta, espciaument un membre deth grop liberau en Comitè des Regions, d'auti manifestèren es sues reticències, en especiau pes problèmas qu'ath sòn conéisher supòse dotar de capacitat legislativa aguest organisme e qu'implicarie qu'es sòn membres aurièn d'èster elegits.

SOBIRANIA COMPARTIDA

Esteve, qu'intervenguec en un debat sus eth futur des regions, defensèc eth besonh qu'es Estats siguen disposadi a "compartir poder", jos eth principi dera "sobirania compartida" e deishèc clar que "non se tracte pas de desmontar er Estat" senon qu'aguest accèpte que s'a de transformar, e "n'eth PP n'eth PSOE son sensibles ad aguesta naua cultura politica". Defensèc un viatge mès es circoscripcions electoraus regionaus entàs eleccions europees e demanèc ath govèrn espanhòl a seguir er exemple deth Govèrn laborista dera Gran Bretanha sus aguest ahèr.

Eth dirigent nacionalista catalan tanben plantegèc era convivència d'un reconeixement

especific entàs nacions sense estat com Catalonha, pr'amor qu'Europa "ei mès rica e diuèrsa de çò que represente eth binòmi Estat-regions".

Ath sòn conéisher, dera madeisha manèra que toti es Estats non son iguals tanpòc ac son es regions, en tot senhalar que i a regions "tamb caractèr nacionau com Catalonha e Escòcia, e d'aves com Lombardia o Provença". Esteve considerèc que i a reptes comuns entre si que tamb es estats grani o era rèsta de regions".

Pere Esteve tanben defensèc era "reconeishença lingüistica des lengües e cultures qu'existissen en tota Europa, independentament que siguen lengües oficials o non en territori d'un Estat".

AZNAR ANÓNCE MÈS HONS E ERA ARRIBADA DE NAUI REFUGIADI (CONTUNHACION)

de resultes d'ua "escalada deth conflicte qu'age de besonh uns auti mieis non exclusiuament aèris" per part dera OTAN.

Eth candidat socialista ara presidència deth Govèrn, Josep Borrell, persutèc en que çò qu'eth PSOE demane ar executiu ei qu'eth Parlament apròve quinsevolh naua implicacion d'Es-panha en conflicte e non qu'eth Govèrn "mos la explique", afirmèc en ròda de premsa dempús dera session parlamentària.

Pendent eth debat, es sòcis deth Govèrn reiterèren eth sòn supòrt tara intervencion militar en Kosòvo, en tot qu'Izquierda Unida exigic un referèndum sus era "naua OTAN". Aznar refusèc es critiques contra era OTAN per ua supausada "imprevisión" enes sòn atacs, e esclaric qu'era Aliança "se base" en un plan despartit en fases entà "ua aplicacion controlada e graduau dera fòrça" que doblègue era voluntat de Slobodan Milosevic, "en tot causar eth mendre mau ara poblacion civiu". En aqueth darrèr sentit, indiquèc qu'eth Govèrn desire "ua màger eficàcia", maugrat qu'en 15.000 gessudes aèries "ei possible que se hèsqen errors. Son riscos que cau assumir", didec. Eth cap der executiu hiegec que, en aguesti moments, "non se pòt escartar cap d'opcion" e precisèc qu'era tresau fasa dera accion dera OTAN, "dirèctament sus es fòrces sèrbies e sus tot eth territòri", se realizarà "quan sigue imprescindible" entà "copar era voluntat de resistència der exercit de Milosevic".

Aznar e eth candidat socialista, Josep Borrell, coïncidiren en que non i a cap d'auta alternativa ne solucion que non sigue era acceptacion per part de Milosevic des cinc condicions es-

tablèrtes pera Comunitat Internacionau e emparades pera ONU. Borrell criticuèc tanben era visita d'Aznar tàs refugiadi kosovars que demoren en Sigüenza, e afirmèc que "milions d'espanhòls an agut vergonha en veir com se fotografiaue tamb era mainadèra, perque non entenen que se hèsque politica d'imatge tamb eth dolor des auti".

Eth coordinador generau d'IU, Julio Anguita, demanèc un referèndum entà conéisher era opinion des ciutadans sus era participacion d'Es-panha ena "naua OTAN" en considerar que, dempús 17 ans, se tracte d'ua organizacion diferenta. Anguita criticuèc era "guèrra dubèrta contra Iogoslàvia", en considerar que supause era conculcacion deth dret internacionau e assegurèc qu'an estat 41 dies d'exòdes massius, "d'imprevisions, improvisacions e sapastries" ena acuelhuda de refugiadi e "d'errors sinistres".

Eth portavotz deth Grop Popular, Luis de Grandes, refusèc es critiques dera oposicion sus era puntualitat o era freqüència tamb era quau eth Govèrn apareish en Parlament, e expliquèc qu'er executiu canalize e organize "tamb rigor e esfòrc" era possada solidària dera societat espanhòla.

Eth portavotz de CiU en Congrès, Josep López de Lerma, emparèc era posicion deth Govèrn espanhòl ena amassada dera OTAN e afirmèc qu'era Aliança a de "guanhar era partida" en Kosòvo,

maugrat que non neguèc era existència de "quauques mancances" ena intervencion militar.

José Juan González de Txabarri, deth PNB, a despriet de compartir es nau objectius dera OTAN, soslinhèc qu'era intervencion militar en Kosòvo "a metut en *sòlfa* ath conjunt des organizacions internacionaus" e demanèc ua redefinicion deth papèr dera ONU en escenari internacionau.

Eth portavotz parlamentari de Coalición Canaria, José Carlos Mauricio, tornèc a apostar per ua gessuda diplomatica ath conflicte e dempús d'emparar era intervencion, quèstionèc era forma ena quau s'a portat a tèrme, es sues resultes "notablement negatiues" e eth "preocupant" deteriorament des relacions tamb Rússia.

Peth Grop Mixte, era deputada deth PDNI Mercè Rivadulla considerèc qu'er "eufemisme dera naua OTAN aluenhe eth mon d'ua patz globau", en tot que Francisco Rodríguez, deth BNG, demanèc era fin des ostilitats en Kosòvo e era deputada deth PI, Pilar Rahola, didec: "deth pacifisme e dera es-querria, emparam per prumèr viatge ua intervencion militar".